

ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W KATOWICACH
Wydział Nadzoru Prawnego
40-032 Katowice, ul. Jagiellońska 25
NPII.4131.1.877.2022

Katowice, 7 listopada 2022 r.

Rada Miasta Gliwice

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Zawiadamia się, że zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.) zostało wszczęte postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr XL/834/2022 Rady Miasta Gliwice z dnia 6 października 2022 r. w sprawie uznania skargi na działania Prezydenta Miasta Gliwice za bezprzedmiotową, w całości, jako sprzecznej z art. 238 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.), dalej jako "Kpa".

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 6 października 2022 r. Rada Miasta Gliwice przyjęła uchwałę Nr XL/834/2022 w sprawie uznania skargi na działania Prezydenta Miasta Gliwice za bezprzedmiotową, dalej jako „uchwała”. Uzasadnienie dla sposobu rozpoznania skargi stanowi załącznik do uchwały.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in.: art. 229 pkt 3 Kpa.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 11 października 2022 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała jest niezgodna z prawem.

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Gliwice uznała *skargę na działania Prezydenta Miasta Gliwice w sprawie likwidacji tramwajów w Gliwicach za bezprzedmiotową, z przyczyn określonych w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały (§ 1 uchwały)*. W uzasadnieniu do uchwały wskazano m.in. że *Po przeanalizowaniu dokumentacji oraz opinii prawnej Komisja uznała, że decyzja organu wykonawczego dot. wystąpienia do Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP o likwidację połączenia tramwajowego nr 4 w Gliwicach została podjęta w ramach prawnie zawarowanej dla gminy kompetencji, zatem nie może być przedmiotem skargi w trybie art. 227 Kpa, nawet jeśli dotyczy interesu publicznego (art. 221 §3 Kpa). W świetle powyższego Komisja proponuje uznanie skargi na działanie Prezydenta Miasta Gliwice za bezprzedmiotową.*

Natomiast przechodząc do treści samej skargi, należy wskazać, że osoba skarżąca wskazała, iż: *Skarżę, że w Gliwicach zlikwidowano tramwaje. Były zabytkowe. Dodatkowo załącznik do ww. skargi stanowi obszerny opis dotyczący transportu tramwajowego w Gliwicach oraz przykładowe kalendarium likwidacji sieci tramwajowej w Gliwicach.*

Dalej należy wskazać, że, skarga dotycząca zadań jednostki samorządu terytorialnego (w tym np. działalności organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych) uruchamia jednoinstancyjne, samodzielne postępowanie administracyjne o charakterze uproszczonym, kończące się czynnością faktyczną - zawiadomieniem. Jest ona odformalizowanym środkiem obrony i ochrony różnych interesów jednostki, które nie dają

podstaw do żądania wszczęcia postępowania administracyjnego, albo też nie mogą stanowić podstawy powództwa lub wniosku zmierzającego do wszczęcia postępowania sądowego. Wojewoda w ramach postępowania nadzorczego może badać prawidłowość postępowania rady miasta odnośnie do trybu rozpatrywania skargi i sporządzenia zawiadomienia o sposobie jej załatwienia (art. 227-240 Kpa), jednak nie ocenia, czy organ słusznie bądź niesłusznie uznał skargę za bezzasadną (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 9 sierpnia 2012 r., sygn. akt II SA/Sz 696/12, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych). Podkreślić należy, że uproszczony charakter postępowania skargowego koncentruje się przede wszystkim na sposobie prowadzenia postępowania poprzedzającego przekazanie skarżącemu informacji o tym, czy jego skarga została uznana za zasadną, za bezzasadną czy też przekazania skargi innemu właściwemu organowi. Prostota procedowania w tej sprawie nie oznacza wszakże dowolności i nieograniczonej swobody. Otóż na radzie miasta ciąży szereg obowiązków związanych z prawidłowym rozpatrywaniem skarg, w tym powołania komisji skarg, wniosków i petycji w trybie oraz na zasadach określonych w art. 18b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, niezwłocznego załatwiania skarg - nie później niż w ciągu miesiąca (art. 237 §1 Kpa), informowania skarżącego o niezakończonym postępowaniu w terminie z podaniem m.in. przyczyny zwłoki (art. 36 w zw. z art. 237 § 4 Kpa).

Zawiadomienie o załatwieniu skargi w trybie postępowania skargowego wyrażone w formie uchwały przez radę miasta powinno obowiązkowo zawierać wszystkie elementy wymienione w art. 238 § 1 Kpa, w tym również uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o treści art. 239 Kpa. Zawarcie w uzasadnieniu uchwały wyczerpującego i prawidłowego uzasadnienia faktycznego i prawnego jest zatem obowiązkiem organu. Tego rodzaju akt wydany przez Radę Miasta winien zatem w pełni przedstawiać wszystkie przesłanki, które doprowadziły do jego powzięcia. Organ musi zawsze w sposób niebudzący wątpliwości np. wykazać bezzasadność skargi, czy wyjaśnić stronie składającej skargę prawne podstawy innego rozstrzygnięcia w sprawie tej skargi.

Zgodnie z wyżej powołanym art. 238 § 1 Kpa – *Zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi powinno zawierać: oznaczenie organu, od którego pochodzi, wskazanie, w jaki sposób skarga została załatwiona, oraz podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego osoby upoważnionej do załatwienia skargi. Zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać ponadto uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o treści art. 239. Przepis art. 107 § 3 Kpa precyzuje pojęcie uzasadnienia faktycznego i prawnego, tj. uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.* Wprawdzie w treści ww. przepisu Kpa odniesiono się do uzasadnienia faktycznego i prawnego decyzji administracyjnej, takie jednak rozumienie tego pojęcia jest celowe i słuszne również na gruncie innych rozstrzygnięć organu administracji publicznej, w szczególności dlatego, że jedną z dyrektyw, jaką organ ten jest zobowiązany się kierować, jest zasada postępowania w sposób budzący zaufanie do władzy publicznej.

Podkreślić również należy, iż organy administracji publicznej powinny wyjaśniać zasadność przesłanek, którymi kierują się przy rozpatrywaniu skargi, aby w ten sposób przekonać skarżącego, iż zarzuty skargi zostały zbadane, a sposób załatwienia skargi nie budzi wątpliwości. W szczególności duże znaczenie dla realizacji tej zasady będzie miało prawidłowe realizowanie przez organ administracji publicznej zasady ogólnej udzielania informacji faktycznej i prawnej. Przedstawienie stronie informacji o rozwiązaniach prawnych przyjętych w przepisach prawa oraz prawidłowe ustalanie stanu faktycznego stanowi zasadniczy moment w ukształtowaniu w świadomości strony przekonania o prawidłowym bądź nieprawidłowym rozpoznaniu i rozstrzygnięciu skargi. Wszelkie uchybienia w tym zakresie podważają zaufanie obywateli do organów państwa i godzą w zasady demokratycznego państwa prawa.

Dodatkowo należy wskazać, że zgodnie z art. 239 § 1 Kpa:

§ 1. W przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych

okoliczności - organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy - bez zawiadamiania skarżącego.

Mając na uwadze powyżej opisany stan faktyczny i prawny sprawy, w ocenie organu nadzoru, przedmiotowa uchwała jest sprzeczna z art. 238 § 1 Kpa.

W ocenie organu nadzoru, przedmiotowa skarga dotyczy likwidacji tramwajów w Gliwicach, tj. dotyczy zadań z zakresu lokalnego transportu zbiorowego zorganizowanego na terenie jednostki samorządu terytorialnego. Ponownie należy wskazać, że zgodnie z art. 229 pkt 3 Kpa do rady miasta należy rozpatrywanie skarg m.in. na prezydenta miasta. Skutkiem rozpatrzenia skargi powinno być uznanie jej za zasadną bądź bezzasadną, ewentualnie przekazanie skargi organu właściwemu w przypadku, gdy rada miasta uznałaby się do jej rozpatrzenia za niewłaściwą. Przepisy Kpa nie przewidują, aby organ jednostki samorządu terytorialnego uznał skargę za bezprzedmiotową. Powyższe stanowisko organu nadzoru wynika z art. 238 § 1 i art. 239 § 1 Kpa, w których ustawodawca określił sposoby załatwienia skargi i nie przewidział w tych regulacjach uznania skargi za bezprzedmiotową, tj. sytuacji w której organ nie zajmuje stanowiska w sprawie złożonej skargi. Dodatkowo należy podnieść, że przepis art. 3 § 1 - § 3 Kpa nie przewiduje wyłączenia stosowania tegoż Kodeksu w zakresie rozpatrywania skarg przez radę miasta, czyli nie dopuszcza również możliwości, że skarga nie zostanie rozpatrzona, gdyż rada może jedynie uznać skargę za zasadną, bezzasadną bądź przekazać organowi właściwemu w przypadku, gdy rada uznała się do jej rozpatrzenia za niewłaściwą.

Na marginesie należy podnieść, że nie ma znaczenia, czy skarga została złożona na działanie Prezydenta Miasta podjęte w ramach prawnie zawarowanej dla gminy kompetencji czy dotyczy innych działań Prezydenta Miasta. Skarga dotyczy nagannych działań Prezydenta Miasta (w opinii skarżącego), które już powstały, ponieważ przedmiotem skargi jest ocena skutków działań już podjętych (oczywiście może też dotyczyć działań będących w toku, jak też bezczynności organu). Ma ona znamiona środka uruchamiającego kontrolę następczą. Ta jej cecha jest istotna w odróżnieniu od wniosku, który jest w swej części zwrócony ku przyszłym działaniom. Powyższe potwierdza, że Rada Miasta jest obowiązana do rozpatrzenia skargi (ewentualnie przekazania jej według właściwości,) a nie do uznania jej za bezprzedmiotową.

Reasumując, w ocenie organu nadzoru, Rada Miasta Gliwice istotnie naruszyła art. 238 § 1 Kpa, gdyż powinna merytorycznie rozpoznać skargę (uznać za zasadną bądź za bezzasadną) lub przekazać skargę organu właściwemu w przypadku, gdyby uznała się do jej rozpatrzenia za niewłaściwą. Powyżej wskazane istotne naruszenie prawa stanowi podstawę do wyeliminowania uchwały z obrotu prawnego w całości.

Mając powyższe na uwadze, wszczęcie postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr XL/834/2022 Rady Miasta Gliwice z dnia 6 października 2022 r. w sprawie uznania skargi na działania Prezydenta Miasta Gliwice za bezprzedmiotową - w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stronie przysługuje prawo złożenia wyjaśnień w sprawie.

Termin na wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego upływa z dniem **10 listopada 2022 r.**

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz

Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora

Wydziału Nadzoru Prawnego

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.877.2022

Katowice, dnia 10 listopada 2022 r.

Rada Miasta Gliwice

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XL/834/2022 Rady Miasta Gliwice z dnia 6 października 2022 r. w sprawie uznania skargi na działania Prezydenta Miasta Gliwice za bezprzedmiotową, w całości, jako sprzecznej z art. 238 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.), dalej jako "Kpa".

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 6 października 2022 r. Rada Miasta Gliwice przyjęła uchwałę Nr XL/834/2022 w sprawie uznania skargi na działania Prezydenta Miasta Gliwice za bezprzedmiotową, dalej jako „uchwała”. Uzasadnienie dla sposobu rozpoznania skargi stanowi załącznik do uchwały.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in.: art. 229 pkt 3 Kpa.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 11 października 2022 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała jest niezgodna z prawem.

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Gliwice uznała *skargę na działania Prezydenta Miasta Gliwice w sprawie likwidacji tramwajów w Gliwicach za bezprzedmiotową, z przyczyn określonych w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały (§ 1 uchwały)*. W uzasadnieniu do uchwały wskazano m.in. że *Po przeanalizowaniu dokumentacji oraz opinii prawnej Komisja uznała, że decyzja organu wykonawczego dot. wystąpienia do Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP o likwidację połączenia tramwajowego nr 4 w Gliwicach została podjęta w ramach prawnie zawarowanej dla gminy kompetencji, zatem nie może być przedmiotem skargi w trybie art. 227 Kpa, nawet jeśli dotyczy interesu publicznego (art. 221 §3 Kpa)*. W świetle powyższego Komisja proponuje uznanie skargi na działanie Prezydenta Miasta Gliwice za bezprzedmiotową.

Natomiast przechodząc do treści samej skargi, należy wskazać, że osoba skarżąca wskazała, iż: *Skarżę, że w Gliwicach zlikwidowano tramwaje. Były zabytkowe. Dodatkowo załącznik do ww. skargi stanowi obszerny opis dotyczący transportu tramwajowego w Gliwicach oraz przykładowe kalendarium likwidacji sieci tramwajowej w Gliwicach.*

Dalej należy wskazać, że, skarga dotycząca zadań jednostki samorządu terytorialnego (w tym np. działalności organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych) uruchamia jednoinstancyjne, samodzielne postępowanie administracyjne o charakterze uproszczonym, kończące się czynnością faktyczną - zawiadomieniem. Jest ona odformalizowanym środkiem obrony i ochrony różnych interesów jednostki, które nie dają podstaw do żądania wszczęcia postępowania administracyjnego, albo też nie mogą stanowić podstawy powództwa lub wniosku zmierzającego do wszczęcia postępowania sądowego. Wojewoda w ramach postępowania nadzorczego może badać prawidłowość postępowania rady miasta odnośnie do trybu rozpatrywania skargi i sporządzenia zawiadomienia o sposobie jej załatwienia (art. 227-240 Kpa), jednak nie ocenia, czy organ słusznie bądź niesłusznie uznał skargę za bezzasadną (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 9 sierpnia 2012 r., sygn. akt II SA/Sz 696/12, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych). Podkreślić należy, że uproszczony charakter postępowania skargowego koncentruje się przede wszystkim na sposobie prowadzenia postępowania poprzedzającego przekazanie skarżącemu informacji o tym, czy jego skarga została uznana za zasadną, za bezzasadną czy też przekazania skargi innemu właściwemu organowi. Prostota procedowania w tej sprawie nie oznacza wszakże dowolności i nieograniczonej swobody. Otóż na radzie miasta ciąży szereg obowiązków związanych z prawidłowym rozpatrywaniem skarg, w tym powołania komisji skarg, wniosków i petycji w trybie oraz na zasadach określonych w art. 18b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, niezwłocznego załatwiania skarg - nie później niż w ciągu miesiąca (art. 237 §1 Kpa), informowania skarżącego o niezakończonym postępowaniu w terminie z podaniem m.in. przyczyny zwłoki (art. 36 w zw. z art. 237 § 4 Kpa).

Zawiadomienie o załatwieniu skargi w trybie postępowania skargowego wyrażone w formie uchwały przez radę miasta powinno obowiązkowo zawierać wszystkie elementy wymienione w art. 238 § 1 Kpa, w tym również uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o treści art. 239 Kpa. Zawarcie w uzasadnieniu uchwały wyczerpującego i prawidłowego uzasadnienia faktycznego i prawnego jest zatem obowiązkiem organu. Tego rodzaju akt wydany przez Radę Miasta winien zatem w pełni przedstawiać wszystkie przesłanki, które doprowadziły do jego powzięcia. Organ musi zawsze w sposób niebudzący wątpliwości np. wykazać bezzasadność skargi, czy wyjaśnić stronie składającej skargę prawne podstawy innego rozstrzygnięcia w sprawie tej skargi.

Zgodnie z wyżej powołanym art. 238 § 1 Kpa – *Zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi powinno zawierać: oznaczenie organu, od którego pochodzi, wskazanie, w jaki sposób skarga została załatwiona, oraz podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego osoby upoważnionej do załatwienia skargi. Zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać ponadto uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o treści art. 239.* Przepis art. 107 § 3 Kpa precyzuje pojęcie uzasadnienia faktycznego i prawnego, tj. *uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.* Wprawdzie w treści ww. przepisu Kpa odniesiono się do uzasadnienia faktycznego i prawnego decyzji administracyjnej, takie jednak rozumienie tego pojęcia jest celowe i słuszne również na gruncie innych rozstrzygnięć organu administracji publicznej, w szczególności dlatego, że jedną z dyrektyw, jaką organ ten jest zobowiązany się kierować, jest zasada postępowania w sposób budzący zaufanie do władzy publicznej.

Podkreślić również należy, iż organy administracji publicznej powinny wyjaśniać zasadność przesłanek, którymi kierują się przy rozpatrywaniu skargi, aby w ten sposób przekonać skarżącego, iż zarzuty skargi zostały zbadane, a sposób załatwienia skargi nie budzi wątpliwości. W szczególności duże znaczenie dla realizacji tej zasady będzie miało prawidłowe realizowanie przez organ administracji publicznej zasady ogólnej udzielania informacji faktycznej i prawnej. Przedstawienie stronie informacji o rozwiązaniach prawnych przyjętych w przepisach prawa oraz prawidłowe ustalanie stanu faktycznego stanowi zasadniczy moment w ukształtowaniu w świadomości strony przekonania o prawidłowym bądź nieprawidłowym rozpoznaniu i rozstrzygnięciu skargi. Wszelkie

uchybień w tym zakresie podważają zaufanie obywateli do organów państwa i godzą w zasady demokratycznego państwa prawa.

Dodatkowo należy wskazać, że zgodnie z art. 239 § 1 Kpa:

§ 1. W przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności - organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy - bez zawiadamiania skarżącego.

Mając na uwadze powyżej opisany stan faktyczny i prawny sprawy, w ocenie organu nadzoru, przedmiotowa uchwała jest sprzeczna z art. 238 § 1 Kpa.

W ocenie organu nadzoru, przedmiotowa skarga dotyczy likwidacji tramwajów w Gliwicach, tj. dotyczy zadań z zakresu lokalnego transportu zbiorowego zorganizowanego na terenie jednostki samorządu terytorialnego. Ponownie należy wskazać, że zgodnie z art. 229 pkt 3 Kpa do rady miasta należy rozpatrywanie skarg m.in. na prezydenta miasta. Skutkiem rozpatrzenia skargi powinno być uznanie jej za zasadną bądź bezzasadną, ewentualnie przekazanie skargi organowi właściwemu w przypadku, gdy rada miasta uznałaby się do jej rozpatrzenia za niewłaściwą. Przepisy Kpa nie przewidują, aby organ jednostki samorządu terytorialnego uznał skargę za bezprzedmiotową. Powyższe stanowisko organu nadzoru wynika z art. 238 § 1 i art. 239 § 1 Kpa, w których ustawodawca określił sposoby załatwienia skargi i nie przewidział w tych regulacjach uznania skargi za bezprzedmiotową, tj. sytuacji w której organ nie zajmuje stanowiska w sprawie złożonej skargi. Dodatkowo należy podnieść, że przepis art. 3 § 1 - § 3 Kpa nie przewiduje wyłączenia stosowania tegoż Kodeksu w zakresie rozpatrywania skarg przez radę miasta, czyli nie dopuszcza również możliwości, że skarga nie zostanie rozpatrzona, gdyż rada może jedynie uznać skargę za zasadną, bezzasadną bądź przekazać organowi właściwemu w przypadku, gdy rada uznała się do jej rozpatrzenia za niewłaściwą.

Na marginesie należy podnieść, że nie ma znaczenia, czy skarga została złożona na działanie Prezydenta Miasta podjęte w ramach prawnie zawarowanej dla gminy kompetencji czy dotyczy innych działań Prezydenta Miasta. Skarga dotyczy nagannych działań Prezydenta Miasta (w opinii skarżącego), które już powstały, ponieważ przedmiotem skargi jest ocena skutków działań już podjętych (oczywiście może też dotyczyć działań będących w toku, jak też bezczynności organu). Ma ona znamiona środka uruchamiającego kontrolę następczą. Ta jej cecha jest istotna w odróżnieniu od wniosku, który jest w swej części zwrócony ku przyszłym działaniom. Powyższe potwierdza, że Rada Miasta jest obowiązana do rozpatrzenia skargi (ewentualnie przekazania jej według właściwości,) a nie do uznania jej za bezprzedmiotową.

Reasumując, w ocenie organu nadzoru, Rada Miasta Gliwice istotnie naruszyła art. 238 § 1 Kpa, gdyż powinna merytorycznie rozpoznać skargę (uznać za zasadną bądź za bezzasadną) lub przekazać skargę organowi właściwemu w przypadku, gdyby uznała się do jej rozpatrzenia za niewłaściwą. Powyżej wskazane istotne naruszenie prawa stanowi podstawę do wyeliminowania uchwały z obrotu prawnego w całości.

Ponownie należy wskazać, że powyżej opisane uchybienie w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr XL/834/2022 Rady Miasta Gliwice z dnia 6 października 2022 r. w sprawie uznania skargi na działania Prezydenta Miasta Gliwice za bezprzedmiotową, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w całości uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w całości, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z up. Wojewody Śląskiego

Elżbieta Żabicka-Łakomy
Wydział Nadzoru Prawnego - Dyrektor Wydziału
Nadzoru Prawnego